

'21

salon

dřevostaveb | drevostavieb

ROČENKA DŘEVOSTAVEB

2020

Přístavba Jižní Čechy, Huť architektury Martin Rajniš – Martin Rajniš,
Tomáš Kosnar, David Kubík, 2019. Foto Aleš Jungmann

„Největší přednost dřeva je jeho na první pohled viditelná přírodní podstata spojená s rozmanitostí.“

Martin Rajniš / Huť architektury Martina Rajniše

V ateliéru Huť architektury Martin Rajniš (neboli zkráceně HAMR) tvoří český architekt Martin Rajniš se svými společníky a spolupracovníky nepřehlédnutelnou, jedinečnou architekturu ze dřeva. Způsobem, jakým uplatňuje výtvarné, funkční a konstrukční danosti dřeva, u každé nové stavby překvapují, zároveň potvrzují princip prolínající se celou jejich tvorbou – lásku a pochopení pro fenomenální přírodní materiál. Martin Rajniš, tvůrčí osobnost přesahující hranice českých zemí, vyznává svoje nadšení pro dřevo v odpověď v rozhovoru na dálku s Lubicou Fábri.

Kdy a proč jste se začal věnovat navrhování dřevostaveb?

V roce 2000 za mnou přišel můj kamarád a skvělý fotograf Pavel Štěcha. Řekl mi, že umírá a že potřebuje, abych mu navrhl vejmínek. Chtěli se do něj se svou ženou Alicí přestěhovat a dát svůj velký dům dětem.

Já se zrovna v té době vrátil z různých cest po světě. V Americe jsem viděl, jak tam masivně používají lehkou trámkovou dřevěnou konstrukci – tzv. balloon frame. Tak jsem ji prostě použil s jedinou úpravou. Američané tu krásnou konstrukci zatloučou sádrokartonem a schovají. Já jsem ji odhalil a ukázal. Ten dům měl obrovský úspěch a já si uvědomil, že jsem narazil na zlatou žilu architektury.

Z vašich realizací je evidentní osobitý tvůrčí rukopis.

Z jakých principů vycházíte a kde čerpáte inspiraci?

Základní principy jsem popsal asi před 15 lety v Manifestu přirozené architektury, v rámci příprav naší staré knihy. Teď připravujeme knihu novou a s podivem jsme zjistili, že je pořád platnej. Za zdůraznění stojí použití viditelných nosných konstrukcí. Myslím si, že je důležitý, když oči vidí, jak v tom domě běhaj síly. I když tomu třeba úplně nerozumí, maj z toho radost a baví je to pozorovat.

Na kontě máte pestré spektrum dřevostaveb co do typologie i místa realizace. Které jsou pro vás osobně mimořádné a proč?

Místo abych seděl a čekal na zakázku, začal jsem na svých pozemcích za chalupou stavět experimentální stavby. Tehdy to byly hlavně dutý hráně na sušení dřeva. Jedna

byla ve tvaru domu, druhá ve tvaru věže s revizním schodištěm. A lidi to začalo hrozně bavit.

Uskutečnění těchto experimentů bylo klíčový. Jenak přinesly spoustu dalších zakázek. A jednak inspirovaly spousty lidí. Jsem nadšenej z toho, když se někdo rozhodne kráčet v našich stopách.

Co považujete za největší přednosti stavění ze dřeva z architektonického, funkčního a konstrukčního hlediska? Co za největší úskalí?

Úskalí jsou od toho, aby se řešily. Největší přednost dřeva je jeho na první pohled viditelná přírodní podstata spojená s rozmanitostí. Je jako lidská kůže. Má zajímavou strukturu, každej kousek je trochu jinej a umí krásně stárnout. Lidi tohle cití a je jim to milý a příjemný.

Co byste rád někdy v budoucnu ze dřeva navrhl a postavil?

Mám v hlavě stovky představ o různých konstrukcích, který bych rád zrealizoval. A hodně z nich je ze dřeva. Důležitý je, že chci stavět baráky, co se lidem na první pohled líbí i bez těch přiblížujících disneyovských kýčovitých cinkrlátek. Poctivý, jasný a krásný stavby.

Možná je dobrý se zamyslet nad tím, že v 50. letech minulého století byl dřevěný tzv. „finský domek“ synonymem ubohosti a levnosti. A dneska má ze dřeva vlastní domy Bill Gates. Dřevěné stavby přehazují výhybky světové architektury. Staly se princeznou soudobé architektury.

Děkujeme a těšíme se na další krásné dřevostavby!

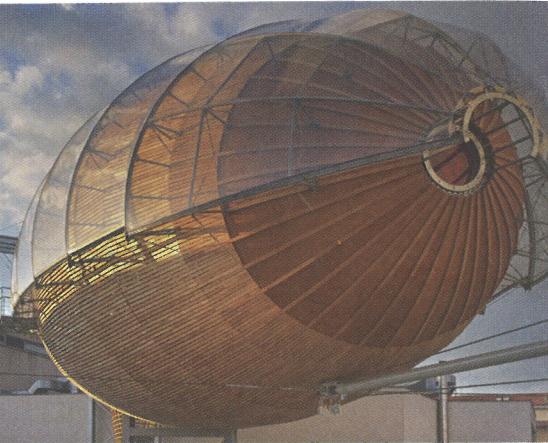
Venkovní celoroční učebny, HAMR – David Kubík, Petr Štambach, Filip Kuchař, 2019. Foto René Volfík

Rozhledna Doubravka, HAMR – Martin Rajniš, David Kubík, Tomáš Kosnar, Sven Nevlida, 2018. Foto Aleš Jungmann

Panorama Golf Resort, HAMR – Martina Rajniš, David Kubík, Tomáš Kosnar, 2016. Foto Aleš Jungmann

Gulliver, autoři Leoš Válka, Martin Rajniš, David Kubík, 2016. Foto Aleš Jungmann

Rozhledna Mámkinka, HAMR – Martin Rajniš, Martin Kloda, Tomáš Kosnar, David Kubík, 2015. Foto David Kubík

Martin Rajniš (1944, Praha) studoval v letech 1962–1969 na Fakultě stavební ČVUT v Praze, v letech 1970–1972 absolvoval Školu architektury AVU v Praze u prof. Františka Cubra. Praxi architekta začínal po studiu v etablované kanceláři SIAL (1969–1979), později pracoval v několika ateliérech, byl jejich zakladatelem či partnerem (studio SHAPE, D. A. Studio, H.R.A. Hoffman Rajniš Architekti, E-MRAK). V roce 2012 založil společně s Davidem Kubíkem Huť architektury Martin Rajniš, kterou dodnes vede. Ateliér tvorí skupina lidí intenzivně hledajících nové cesty napříč urbanismem, stavbami i designem. Jejich stavby se prolínají s přírodou, hledají v ní pravidla pro vznik prostředí přirozeného pro lidi.

Martin Rajniš se stal v roce 1993 profesorem, jako pedagog a vedoucí ateliérů architektury působil na VŠUP Praha (2001–2002) a na TU v Liberci (2006–2007). Na kontě má bohatou přednáškovou a publikační činnost, s týmem organizuje workshopy. Jeho podnětnou tvorbu i životní pouť představuje několik knižních publikací. O vzniku některých z jeho četných realizací od vyhlídkových objektů přes stavby pro vzdělávání a hru dětí po rodinné domy a komerční stavby byly natočeny dokumentární filmy.

Dřevostavby Martina Rajniše a jeho týmu získaly řadu ocenění v prestižních soutěžích – Global Award for Sustainable Architecture, Grand Prix architektů, Dřevěná stavba roku Nadace dřevo pro život, Stavba roku, vícenásobné nominace na Cenu Miese van der Rohe a další. Ateliér má na kontě i cenná vítězství v několika vyzvaných architektonických soutěžích.

Tvorba se v životě Martina Rajniše prolíná s četnými cestami a plavbami za poznáváním a poznáním, o kterých říká: „Plavby a cesty jsou možná důležitější než domy a knížky...“

www.hutarchitektury.cz